บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะได้เสนอเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะตามลำดับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการบริหารงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาเบื้องต้นจากเอกสารและหน่วยงานปฏิบัติจริง 4 แห่ง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาและกำหนดกรอบของแนวความคิดในการวิจัย และการกำหนดประเด็นข้อคำถามในเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย แบบนำสัมภาษณ์ แบบสอบถามและแบบศึกษาเอกสาร ได้นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับหน่วยงานปฏิบัติจริง 2 แห่ง และนำมาปรับปรุงแก้ไขโดยได้รับคำชี้แนะจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์จนได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจัดเก็บด้วยตนเองจากแหล่งข้อมูลที่เป็นบุคคล และเอกสารในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 โรงเรียน (40%) โดยทำการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้างานทะเบียนและวัดผลการศึกษา รวมจำนวน 71 คน จากจำนวน 72 คน (97.25%) เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามหัวหน้าหมวดวิชา เจ้าหน้าที่ทะเบียน เจ้าหน้าที่วัดผลการศึกษา และเจ้าหน้าที่วัดผลหมวดวิชา โดยส่งแบบสอบถามไปจำนวน 220 ฉบับ ได้รับกลับคืนมาในสภาพที่สมบูรณ์จำนวน 189 ฉบับ (85.91%) และทำการศึกษาเอกสาร ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดย

การแจกแจงความถี่ ใช้ค่าร้อยละ และด้วยวิธีจัดหมวดหมู่ของเนื้อหาตามกรอบของการวิจัย แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบการพรรณาแบบความเรียง รายงานตามประเด็นสำคัญในเรื่องเกี่ยวกับโครงสร้างและการจัดหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา การวางแผนงาน การจัดตัวบุคคลที่รับผิดชอบ การอำนวยการ การประสานงาน การรายงานผล การงบประมาณ ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาการบริหารงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร ซึ่งครอบคลุมประเด็นสำคัญๆ คือ โครงสร้างและการจัดหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา การวางแผนงาน การจัดตัวบุคคลที่รับผิดชอบ การอำนวยการ การประสานงาน การรายงานผล การงบประมาณ ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา สรุปสาระสำคัญในแต่ละประเด็นได้ดังนี้

1. โครงสร้างและการจัดหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา

โรงเรียนจัดหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาไว้ในฝ่ายวิชาการ การจัดหน่วยงานมีสองแบบ แบบที่หนึ่ง จัดหน่วยงานเดียว มีหัวหน้างานคนเดียว แบบที่สอง จัดแยกเป็นสองหน่วยงาน มีหัวหน้างานสองคน คือ หัวหน้างานทะเบียน และหัวหน้างานวัดผล แต่การจัดแบ่งกลุ่มงานภายใน ปรากฏว่าแตกต่างกันไป

2. การวางแผนงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา

ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้กำหนดนโยบาย โดยแจ้งด้วยวาจาให้ผู้ปฏิบัติงานรับทราบ ผู้ปฏิบัติเข้าใจนโยบายอย่างชัดเจน ไม่มีการระบุนโยบายเป็นลายลักษณ์อักษร ไม่มีการจัดทำแผนงานโดยเฉพาะ แต่ใช้วิธีการจัดทำเป็นงานและเป็นโครงการ โดยหัวหน้าหน่วยงานเป็นผู้รับผิดชอบ ปัญหาเรื่องการวางแผน คือ ผู้วางแผนไม่มีเวลาเพียงพอในการจัดทำ

3. การจัดตัวบุคคลที่รับผิดชอบงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา

โรงเรียนได้กำหนดตำแหน่งหัวหน้างาน นายทะเบียน และครูวัดผลไว้อย่างชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร เกณฑ์ที่โรงเรียนใช้พิจารณาเลือกบุคคลเพื่อปฏิบัติงาน ต้องเป็นผู้มีความรู้ด้านวัดผลการศึกษา ปัจจุบันบุคลากรมีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ ปัญหาคือจำนวนบุคลากรมีไม่เพียงพอ

4. การอำนวยการงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา

ผู้อำนวยการเป็นผู้ควบคุมดูแลกำกับ ให้การวัดและประเมินผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้วิธีการสั่งการเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมด้วยวาจา ส่วนด้านการอนุมัติคำร้องขอสอบแก้ตัว ผู้อำนวยการมอบหมายให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเป็นผู้อนุมัติ

5. การประสานงานของงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา

โรงเรียนมีการประสานงานตามสายการบังคับบัญชา สำหรับหน่วยงานภายในโรงเรียน ใช้วิธีประสานงานโดยกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรและบางกรณีใช้วิธีแจ้งด้วยวาจา การประสานงานกับหน่วยงานภายนอกใช้วิธีประสานงานเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นหลัก ปัญหาสำคัญๆ ในด้านการประสานงานอยู่ที่เรื่องความล่าช้าในการประสานงาน

6. การรายงานผลการปฏิบัติงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา

ในการรายงานผลปรากฏว่าเป็นความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ทะเบียนและวัดผลการศึกษา ส่วนใหญ่ใช้วิธีรายงานโดยวาจาและโดยจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร ปัญหาคือโรงเรียนไม่มีการนำผลรายงานมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับการบริหารและพัฒนาการเรียนการสอน และผู้จัดทำรายงานมีเวลาไม่เพียงพอ

7. การจัดงบประมาณของงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา

โรงเรียนส่วนใหญ่ได้จัดงบประมาณให้กับหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาโดยเฉพาะอย่างเพียงพอ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยทำให้ทราบข้อมูล ซึ่งควรนำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. โครงสร้างและการจัดหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา

จากการวิจัยพบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ทุกโรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารและจัดแบ่งสายการบริหารออกเป็น 4 ฝ่าย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายธุรการ ฝ่ายปกครอง และฝ่ายบริการ จัดหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาไว้ในฝ่ายวิชาการ การจัดเป็นหน่วยงานนี้เป็นไปตามการกำหนดของกรมสามัญศึกษา และปัจจุบันพบว่า มีการจัดแยกงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาออกเป็นสองหน่วยงาน ร้อยละ 60 จัดเป็นหน่วยงานเดียวร้อยละ 30 และจัดลักษณะพิเศษคือมีหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาอยู่ในฝ่ายวิชาการ แต่มีหน่วยงานในฝ่ายธุรการจัดทำเกี่ยวกับทะเบียนประวัตินักเรียน โดยเรียกชื่อหน่วยงานว่า ทะเบียน-สถิติ ร้อยละ 10 แสดงให้เห็นว่าแต่ละโรงเรียนจัดหน่วยงานแตกต่างกันตามลักษณะความเหมาะสมของโรงเรียน และพบว่ามีปัญหาในการจัดหน่วยงานในแต่ละลักษณะ โรงเรียนที่มีหน่วยงานเดียวมีบางโรงเรียนที่ระบุว่าอยากแยกเป็นสองหน่วยงานเพราะมีภาระหน้าที่มาก สำหรับโรงเรียนที่จัดแยกสองหน่วยงานมีบางโรงเรียนที่ระบุว่าควรรวมเป็นหน่วยงานเดียวเพราะมีงานบางลักษณะที่ซ้ำซ้อนกัน ดังที่ พนัส หันนาคินทร์ (2524 : 295 - 296) ได้ระบุว่า โรงเรียนต้องจัดทำทะเบียนนักเรียน ซึ่งเป็นทะเบียนถาวร และต้องทำระเบียนสะสมทำให้มีทะเบียนซ้อนทะเบียน แต่เป็นทะเบียนที่ไม่เหมือนกันทีเดียว ถ้าสามารถรวมกันได้ก็คงจะประหยัดเวลาและแรงงานได้อีกมาก ผู้วิจัยมีความเห็นตรงกับ พนัส หันนาคินทร์ ที่ว่าควรจัดเพียงหน่วยงานเดียวเท่านั้น และจัดแยกกลุ่มงานภายในของหน่วยงานเป็น 2 กลุ่มงานแทน โดยแยกออกเป็นกลุ่มงานทะเบียน และเป็นกลุ่มงานวัดผลการศึกษา และไม่ควรให้ฝ่ายธุรการดูแลเกี่ยวกับการจัดทำทะเบียนประวัตินักเรียน เพราะเป็นการทำงานซ้ำซ้อน ซึ่งตรงกับความคิดเห็นของบุคลากรในโรงเรียนที่ทำการศึกษาว่า ควรนำมารวมกับหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาในฝ่ายวิชาการ เพื่อความสะดวกในการดำเนินการ

สำหรับการจัดโครงสร้างระบบงานภายในหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาปรากฏว่ามีเพียง 4 โรงเรียน (20%) ที่จัดไว้อย่างชัดเจน และมีการกำหนดหน้าที่ตามโครงสร้างด้วย แต่มีลักษณะแตกต่างกันทุกโรงเรียน แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนยังต้องปรับปรุงเกี่ยวกับการกำหนดโครงสร้างและการกำหนดหน้าที่ของหน่วยงาน และผู้วิจัยเห็นว่าโครงสร้างระบบงานภายในด้านทะเบียนและวัดผลการศึกษาในแต่ละโรงเรียน ควรกำหนดให้ชัดเจนเป็นระบบที่มีมาตรฐาน ทั้งด้านตัวโครงสร้างและการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังนี้

แผนภูมิที่ 6 แสดงโครงสร้างและการกำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา ที่โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษควรจัดทำ

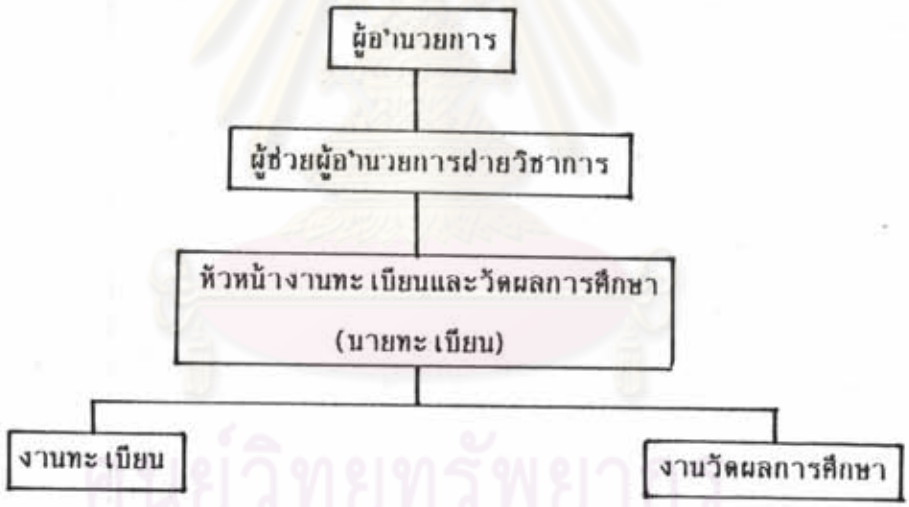

- จัดทำงานหรือโครงการและงบประมาณการเงินเกี่ยวกับงานทะเบียน
- จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานด้านงานทะเบียน
- จัดทำเอกสารแบบฟอร์มที่ใช้ในงานทะเบียน
- จัดทำรายชื่อนักเรียนทุกระดับชั้น
- จัดทำใบมอบตัว และตรวจสอบหลักฐานการมอบตัว

- จัดทำงานหรือโครงการและงบประมาณการเงินเกี่ยวกับงานวัดผลการศึกษา
- จัดทำปฏิทินปฏิบัติงานด้านการวัดผลการศึกษา
- จัดทำเอกสารแบบฟอร์มที่ใช้ในการวัดและประเมินผลการศึกษา
- จัดทำและเก็บหลักฐานการวัดและประเมินผลการศึกษา

- ตรวจสอบคุณวุฒิ
- จัดทำใบลงทะเบียนและรับลงทะเบียน
- จัดทำสมุดทะเบียนนักเรียน และประวัตินักเรียน
- จัดทำเกี่ยวกับการลาออก จำหน่ายออก และลาพักการเรียน ตลอดจนสถิติจำนวนนักเรียน
- จัดทำบัตรประจำตัวนักเรียน
- จัดทำ รบ.1 และทะเบียนรับ-จำย รบ.1
- จัดทำ รบ.2 และรายงานนักเรียนที่เรียนจบหลักสูตร
- จัดทำหลักฐานการเรียนต่างๆ (ใบรับรอง, Transcript)
- จัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์และควบคุมทะเบียนวัสดุครุภัณฑ์ของงานทะเบียน
- จัดทำระบบข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ ด้านงานทะเบียน
- นิเทศนักเรียน ครู-อาจารย์ เกี่ยวกับงานทะเบียน
- ติดตามและแก้ไขปัญหานักเรียนที่เกี่ยวกับงานทะเบียน
- ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน
- รับลงทะเบียนสอบแก้ตัว และจัดตารางสอบแก้ตัว
- ประกาศผลการสอบแก้ตัว
- จัดทำ ด 2 ก, ด 2 ข
- สำรวจรายชื่อนักเรียนที่มีเวลาเรียนไม่ครบ 80% และดำเนินการขอมีสิทธิ์สอบ
- จัดทำสถิติผลการเรียน, คะแนนเฉลี่ยผลการเรียน
- คัดเลือกนักเรียน ม.3 มีสิทธิ์เรียนต่อ ม.4
- ดำเนินการเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน
- จัดตารางสอน, คำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการสอน
- สร้างและปรับปรุงเครื่องมือการวัดผลการศึกษา วิเคราะห์ข้อสอบ วิเคราะห์ผลการเรียน จัดทำคลังข้อสอบ
- จัดซื้อวัสดุครุภัณฑ์และควบคุมงานทะเบียนวัสดุครุภัณฑ์ของงานวัดผลการศึกษา
- จัดทำระบบข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศ ด้านงานวัดผลการศึกษา
- นิเทศนักเรียน ครู-อาจารย์ เกี่ยวกับงานวัดผลการศึกษา
- ติดตามและแก้ไขปัญหานักเรียนที่ได้ 0, ร, มส, มผ
- ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน

2. การวางแผนงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา

จากการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยการระบุนโยบายให้กับหน่วยงาน โดยการแจ้งด้วยวาจา คิดเป็นร้อยละ 74.07 ในประเด็นนี้ผู้วิจัยเห็นว่าโรงเรียนควรมีนโยบายไว้เป็นลายลักษณ์อักษรให้ชัดเจน เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันว่าโรงเรียนมีนโยบายอย่างใด ทำให้ทราบทิศทางในการทำงาน และอาจปฏิบัติงานได้

ตรงกับที่โรงเรียนต้องการ และนอกจากนโยบายแล้ว โรงเรียนควรมีมาตรการและแนวการปฏิบัติให้กับหน่วยงานให้ชัดเจน ในปัจจุบันหน่วยงานมีเฉพาะแนวการปฏิบัติของหน่วยงานให้กับนักเรียนและครูอาจารย์ทราบ และส่วนใหญ่เป็นแนวปฏิบัติสำหรับนักเรียน โดยมีการกำหนดแนวการปฏิบัติในเอกสารคู่มือนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 90

สำหรับการจัดทำแผนงานและลักษณะแผนงาน จากการวิจัยพบว่าหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาในทุกโรงเรียนไม่มีการจัดทำแผนงาน แต่มีการจัดทำเป็นงานหรือจัดทำเป็นโครงการ คิดเป็นร้อยละ 90 งานและโครงการมีความสำคัญในการกำหนดแนวปฏิบัติภายในหน่วนงาน นอกจากนี้ยังเป็นหน้าที่โดยตรงของหัวหน้าหน่วยงานในการจัดทำ เพื่อจัดของบประมาณในการดำเนินการวัดและประเมินผล และการออกหลักฐานการเรียน ซึ่งเป็นงานหลักของหน่วยงาน

และจากการวิจัยพบว่า หน่วนงานทะเบียนและวัดผลการศึกษามีลักษณะพิเศษในการกำหนดแนวการปฏิบัติ คือ มีการจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานเป็นแนวการปฏิบัติที่สำคัญของหน่วยงาน และผู้มีหน้าที่รับผิดชอบคือหัวหน้าหน่วยงาน นอกจากนี้ยังพบว่า หัวหน้างานวัดผลทุกคนดำรงตำแหน่งครูวัดผลของโรงเรียนด้วย แสดงให้เห็นว่าหัวหน้าหน่วยงานโดยเฉพาะหัวหน้างานวัดผล ซึ่งเป็นครูวัดผลได้ทำหน้าที่ตามลักษณะงานที่คุรุสภากำหนดว่าครูวัดผลมีหน้าที่จัดทำปฏิทินระยะเวลาการรับงานส่งงานและการทำงานของฝ่ายทะเบียนวัดผล (สามัญศึกษา, ม.ป.ป. : 18) และเป็นไปตามความคาดหวังของตนเอง ครู และผู้บริหาร ตามผลการวิจัยของ เปี่ยม ผ่องพลีศาล (2525) ที่ศึกษาพบว่าหน้าที่ที่มีความสำคัญยิ่งอย่างหนึ่งของครูวัดผล คือ หน้าที่ในการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานของฝ่ายทะเบียนและวัดผล

3. การจัดตัวบุคคลที่รับผิดชอบงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา

บุคคลที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา ประกอบด้วยกลุ่มบุคคล 2 กลุ่ม คือ กลุ่มบุคคลในหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา และกลุ่มบุคคลในหมวดวิชา

สำหรับกลุ่มบุคคลในหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษทุกโรงเรียน มีการกำหนดตำแหน่งตามที่หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา (สามัญศึกษา, 2521 : 71-74) ได้เสนอรูปแบบการจัดงานของแผนกทะเบียนและวัดผลการศึกษาสำหรับโรงเรียนที่มีนักเรียนเกินกว่า 48 ห้องเรียน ถือเป็นแบบเต็มรูปของแผนกทะเบียนและวัดผลการศึกษาคือมีเจ้าหน้าที่ประกอบด้วย หัวหน้าหน่วยงาน เจ้าหน้าที่วัดผลการศึกษา เจ้าหน้าที่ทะเบียน เจ้าหน้าที่ช่วยงานทั่วไป และเจ้าหน้าที่พิมพ์ดีดซึ่งระบุมีว่าอย่างน้อย 2 คน แต่สภาพจริงในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ พบว่ามีเพียง 3 โรงเรียนเท่านั้นที่มีการกำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่พิมพ์ดีดและมีจำนวนเพียง 1 คน เนื่องจากโรงเรียนไม่มีงบประมาณเพียงพอในการจ่ายค่าจ้าง และจากการวิจัยพบว่าผู้อำนวยการส่วนใหญ่ไม่จัดให้มีเจ้าหน้าหน้าที่พิมพ์ดีด โดยให้เหตุผลว่า เพราะต้องการป้องกันการทุจริตปลอมแปลงเอกสารหลักฐานการเรียน และพบว่าในปัจจุบันเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่บรรจุเข้าทำงานในตำแหน่งครูปฏิบัติการสอน และเป็นผู้ทำหน้าที่พิมพ์หรือเขียนหลักฐานการเรียนด้วยตนเอง เป็นภาระหนัก โรงเรียนจึงควรพิจารณาจัดจ้างเจ้าหน้าที่พิมพ์ดีด และจัดระบบการทำงานเพื่อป้องกันการทุจริตปลอมแปลงหลักฐานการเรียน โดยเฉพาะถ้าพิจารณาจากสถาบันระดับอุดมศึกษา เช่น สำนักทะเบียนและประมวลผลของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (สทป) และวิทยาลัยเอกชนเช่น กรุงเทพการบัญชีวิทยาลัย พบว่ามีบุคลากรในหน่วนงานที่ไม่ใช่ครูหรืออาจารย์ที่ปฏิบัติการสอน ทำหน้าที่เกี่ยวกับเอกสารหลักฐานการเรียน โดยไม่มีการทุจริตออกหลักฐานการเรียนปลอม เนื่องจากมีการจัดระบบงานที่ดี กรมสามัญศึกษา และกรมวิชาการ จึงควรพิจารณาศึกษาระบบการทำงานของสำนักงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และนำมาปรับให้เข้ากับสภาพของโรงเรียนให้เหมาะสมยิ่งขึ้นกว่าเดิม จะช่วยแก้ปัญหาเรื่องบุคลากรได้มากขึ้น

สำหรับกลุ่มบุคคลในหมวดวิชา จากผลการวิจัยพบว่าหัวหน้าหมวดวิชาปฏิบัติหน้าที่ตามที่กรมสามัญศึกษากำหนดคือ หัวหน้าหมวดวิชาเป็นผู้รับผิดชอบดูแลเกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตรและข้อสอบต่างๆ ในหมวดวิชาที่รับผิดชอบ ดำเนินการทดสอบ กำหนดแนวทางการออกข้อสอบและตรวจสอบความถูกต้องของข้อสอบวิชาต่างๆ (สามัญศึกษา, 2522 อ้างถึงใน กนก จันทร์ขจร, 2529 : 62) และ

พบว่ายังมีการกำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่วัดผลหมวดวิชา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษจำนวน 4 โรงเรียน (20%) ทำหน้าที่ช่วยประสานงาน จัดเอกสารแบบฟอร์ม และจัดทำสรุปสถิติข้อมูล ช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ของหัวหน้าหมวดวิชาและบุคลากรในหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา เป็นผู้ทำหน้าที่ประสานงานโดยเฉพาะ ทำให้ระบบการประสานงานดีขึ้น โรงเรียนมัธยมศึกษาจึงควรมีการกำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่วัดผลหมวดวิชาขึ้นในทุกๆ โรงเรียน และจากการศึกษาขั้นต้นของผู้วิจัยที่ได้ศึกษาหน้าที่ของเจ้าหน้าที่วัดผลหมวดวิชาในโรงเรียนสายน้ำผึ้งและโรงเรียนเทพศิรินทร์ พบว่าเจ้าหน้าที่วัดผลหมวดวิชายังมีส่วนช่วยในการสร้างและปรับปรุงเครื่องมือการวัดและประเมินผลการเรียน ซึ่งส่วนใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาโดยทั่วไป ยังมีการจัดทำเกี่ยวกับการพัฒนาการสร้างและปรับปรุงเครื่องมือการวัดและประเมินผลน้อย และเห็นได้ชัดเจนจากผลการวิจัยในครั้งนี้ว่าหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาเองมีงานและโครงการเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือและปรับปรุงเครื่องมือน้อย และยังมีความต้องการพัฒนางานด้านนี้มากขึ้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะพิจารณากำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่วัดผลหมวดวิชาช่วยทำงานด้านนี้โดยเฉพาะ

จากผลการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่จำนวนบุคลากรในหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษามีจำนวน 5-8 คน เมื่อพิจารณากับจำนวนที่หน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษาแนะนำไว้ว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีจำนวนห้องเรียนเกินกว่า 48 ห้องเรียน ควรมีเจ้าหน้าที่ 6 คน นับว่าในปัจจุบันโรงเรียนจัดบุคลากรอยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด แต่เมื่อพิจารณาตามความเป็นจริงพบว่าจำนวน เจ้าหน้าที่ 6 คนที่กรมสามัญศึกษาแนะนำไว้นั้น เป็นเจ้าหน้าที่พิมพ์ดีดถึง 2 คน ซึ่งไม่ต้องปฏิบัติการสอนเลย และจำนวนห้องเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษในปัจจุบันมีจำนวนมากกว่า 48 ห้องเรียน โดยพบว่าสูงสุดมีถึง 72 ห้องเรียน มีนักเรียนที่หน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาต้องรับผิดชอบดูแลจำนวน 2,500-3,800 คน ซึ่งมากกว่าจำนวนที่กรมสามัญศึกษาระบุไว้ ดังนั้น กรมสามัญศึกษาจึงควรกำหนดอัตราส่วนจำนวนบุคลากรในหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษากับจำนวนนักเรียนเพื่อให้รับผิดชอบงานในสัดส่วนที่เหมาะสม จะช่วยทำให้ไม่เป็นภาระหนักกับบุคคลในหน่วยงานมากเกินไป และจากการวิจัยพบว่าบุคลากรในหน่วยงานทะเบียนและวัดผล

การศึกษามีบุคลากรไม่เพียงพอคิดเป็นร้อยละ 61.97 และต้องการบุคลากรเพิ่มเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามขอบข่ายหน้าที่ให้รวดเร็วขึ้น สามารถพัฒนางานได้ โดยระบุว่าต้องการให้มีบุคลากรด้านงานทะเบียนอย่างน้อย 8 คน อย่างมากที่สุด 14 คน และต้องการบุคลากรด้านงานวัดผลอย่างน้อย 3 คน อย่างมากที่สุด 6 คน จึงเห็นว่ากรมสามัญศึกษาควรพิจารณาข้อมูลเหล่านี้ และจัดอัตรากำลังให้เพียงพอ เพราะลำพังโรงเรียนไม่สามารถหาอัตรากำลังครูเพื่อมาปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาโดยเฉพาะได้ ซึ่งเห็นได้จากข้อมูลการวิจัยว่า ในปัจจุบันยังต้องแก้ไขปัญหาบุคลากรโดยนำบุคลากรในหน่วยงานอื่นมาช่วยทำงาน

ผลการวิจัยพบว่า การพิจารณาเลือกบุคคลเพื่อมาปฏิบัติงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา ส่วนใหญ่จะพิจารณาคุณลักษณะของบุคคลที่สำเร็จการศึกษาด้านการวัดผลการศึกษา หรือคณิตศาสตร์ หรือมีความรู้เกี่ยวกับการวัดผลการศึกษา แต่ปรากฏว่ากรมสามัญศึกษาและโรงเรียนไม่สามารถจัดหาบุคลากรตามลักษณะที่ระบุไว้ได้ โดยเห็นได้จากสถานภาพของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาว่ามีเพียงร้อยละ 8.47 เท่านั้นที่บรรจุในตำแหน่งครูวัดผลทางการศึกษา ซึ่งเป็นจำนวนที่น้อยมาก กรมสามัญศึกษาจึงควรพิจารณาแก้ไขปัญหาด้านนี้โดยเฉพาะสำหรับคุณลักษณะอื่นตามที่โรงเรียนต้องการ คือมีความรับผิดชอบสูง มีความละเอียดรอบคอบ และในส่วนที่เห็นว่าบุคลากรมีคุณลักษณะที่ไม่เหมาะสมคิดเป็นร้อยละ 15.49 นั้นระบุว่า ต้องการบุคคลที่มีความรู้ในด้านคอมพิวเตอร์ ต้องการบุคคลที่เข้าใจระเบียบการประเมินผลการเรียน และมีความรอบคอบในการจัดทำหลักฐานการเรียนจึงเห็นว่าโรงเรียนควรพัฒนาบุคลากรในด้านนี้โดยเฉพาะให้มากขึ้นกว่าเดิม นอกจากนี้ยังควรพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียนเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนโดยจัดอบรม สัมมนา จัดนิเทศก์ จัดเอกสารให้ศึกษา และนำไปทัศนศึกษาดูงานให้มากขึ้นกว่าเดิม ในปัจจุบันปรากฏว่าโรงเรียนจัดให้มีการพัฒนาในเรื่องดังกล่าวเพียงร้อยละ 50 เท่านั้น

4. การอำนวยการงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า ผู้อำนวยการในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ทุกคนตระหนักดีว่ามีบทบาทสำคัญในการดำเนินการเกี่ยวกับงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา โดยเป็นผู้ควบคุมดูแลให้การวัดและประเมินผลการเรียนเป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการประเมินผลการเรียน เป็นผู้ลงนามอนุมัติเกี่ยวกับ ผลการเรียน ผลการจบหลักสูตร ผลการสอบแก้ตัว การเปลี่ยนชื่อและชื่อสกุล เป็นผู้ดูแลกำกับให้ปฏิบัติตามปฏิทินปฏิบัติงาน ช่วยสนับสนุนด้านบุคลากร งบประมาณ ให้คำแนะนำปรึกษาให้ขวัญและกำลังใจ เป็นผู้นิเทศก์งาน ช่วยประสานงาน และติดตามการปฏิบัติงานของหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่าผู้อำนวยการทุกท่านเห็นความสำคัญของหน่วยงานว่ามีความสำคัญและประโยชน์ต่อผู้เรียน ครูผู้สอน ต่อการแนะแนว ต่อการบริหารและต่อการวิจัย ตรงตามที่นักการศึกษาและนักวัดผลเห็นว่างานทะเบียนและวัดผลการศึกษามีประโยชน์และความสำคัญอย่างยิ่ง นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารได้ดูแลเอาใจใส่ในการดำเนินการของหน่วยงาน ซึ่งจะมีผลต่อการจบหลักสูตรของนักเรียน

ในการควบคุมดูแลกำกับให้งานทะเบียนและวัดผลการศึกษาเป็นไปตามระเบียบการประเมินผลการเรียน และปฏิทินปฏิบัติงานปรากฏว่ามีการออกคำสั่งให้ปฏิบัติ มีการควบคุมดูแลจากเอกสารแบบฟอร์มใบคำร้องที่นำเสนอก่อนลงนามอนุมัติ โดยจัดให้มีคณะกรรมการวิชาการ และมีการมอบหมายอำนาจให้หัวหน้าหมวดวิชาช่วยดูแล แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนได้ใช้วิธีการควบคุมกำกับดูแลหลายลักษณะทั้งควบคุมดูแลส่วนตัวของผู้อำนวยการเอง ควบคุมดูแลโดยคณะบุคคล มีนโยบายแนวปฏิบัติและคำสั่งชัดเจน แต่ในด้านการควบคุมกำกับดูแลโดยการตรวจสอบข่าวสาร สมควรให้โรงเรียนพิจารณาปรับปรุงในด้านนี้โดยเฉพาะ เพราะงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา เป็นเรื่องที่ต้องจัดทำให้ถูกต้อง เพราะดำเนินการเกี่ยวกับการออกหลักฐานการเรียน และเอกสารสำคัญๆ ในเรื่องการเปลี่ยนชื่อ ชื่อสกุล การลาออก จำหน่ายออก ต้องระมัดระวังความผิดพลาด การตรวจสอบเป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก

ในการสั่งการพบว่าผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการใช้ทั้งวิธีสั่งการเป็นลายลักษณ์อักษรและวิธีการสั่งการด้วยวาจา ส่วนหัวหน้าหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาไม่มีอำนาจหน้าที่ในการสั่งการต่อหน่วยงานอื่นๆ เนื่องจากโรงเรียนได้จัดระบบการสั่งการให้เป็นไปตามสายการบังคับบัญชา หน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาเป็นเพียงหน่วยงานหนึ่งในฝ่ายวิชาการเท่านั้น การจะสั่งการให้หน่วยงานอื่นหรือบุคคลอื่นดำเนินการนั้นต้องเสนอให้ผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเป็นผู้สั่งการแทน สำหรับหัวหน้าหน่วยงานจะใช้วิธีสั่งการภายในหน่วยงานโดยใช้วิธีการขอร้องด้วยวาจา และไม่พบว่ามีการสั่งการเป็นลายลักษณ์อักษรเลยมีเพียงแต่เป็นเรื่องแจ้งให้ทราบ

ในเรื่องการมอบหมายอำนาจหน้าที่ในการสั่งการและปฏิบัติงานแทน ปรากฏว่าผู้อำนวยการได้มอบหมายอำนาจหน้าที่ให้กับผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและผู้ช่วยผู้อำนวยการที่ทำหน้าที่รักษาการแทน เนื่องจากผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษมีภาระหน้าที่ด้านอื่นมาก ต้องเป็นผู้ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานภายนอก และได้รับมอบหมายหน้าที่พิเศษอื่นๆ จากกรมสามัญศึกษา บางครั้งไม่อยู่ในสถานศึกษา ต้องไปประชุมและติดต่อประสานงานภายนอก แต่โรงเรียนมีนโยบายด้านงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาให้ดำเนินการอย่างรวดเร็ว จึงมีการมอบหมายอำนาจหน้าที่ในการลงนามเกี่ยวกับหลักฐานการเรียนใน รบ.1 เฉพาะแผ่นที่ 2 และใบรับรอง การอนุมัตินักเรียนขอสอบแก้ตัว จากการมอบหมายอำนาจหน้าที่แสดงให้เห็นว่ามีการกระจายความรับผิดชอบในโรงเรียน แต่ในขณะเดียวกันก็ยังคงควบคุมดูแลให้เกิดความถูกต้องด้วย โดยมอบหมายเฉพาะเรื่องเท่านั้นส่วนเรื่องที่สำคัญมาก เช่น การลงนาม ใบ รบ.1 ฉบับที่ 1 จะไม่มีการมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้ผู้ใดดำเนินการ

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเป็นผู้ควบคุมดูแลกำกับงานภายในหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาโดยตรง คิดเป็นร้อยละ 90 มีส่วนน้อยที่มีการแต่งตั้ง รองผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการให้ทำหน้าที่ควบคุมดูแลกำกับหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา วิธีที่ใช้ในการควบคุมดูแลกำกับคือใช้การติดตามการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามปฏิทินงาน สำหรับหัวหน้าหน่วยงาน พบว่าใช้วิธีการควบคุมดูแลให้งานภายในหน่วยงานดำเนินการไปได้โดย

ใช้วิธีการติดตามการปฏิบัติงานภายใน โดยสอบถามด้วยวาจา และจัดให้มีการประชุมคณะทำงาน แต่พบว่ามีการประชุมน้อยครั้งในแต่ละปีการศึกษา หน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาจึงควรพิจารณาปรับปรุงงานด้านการประชุมให้มีการประชุมบ่อยครั้งขึ้น และให้มีบันทึกการประชุมไว้เป็นหลักฐาน

5. การประสานงาน

ทุกโรงเรียนมีการประสานงานตามสายการบังคับบัญชา ในเรื่องสำคัญๆ ที่ต้องตัดสินใจสั่งการ มีการจัดทำเอกสารแบบฟอร์มใบคำร้องต่างๆ และจัดทำปฏิทินปฏิบัติงานเพื่อช่วยในการประสานงาน เจ้าหน้าที่วัดผลการศึกษาจะทำหน้าที่ประสานงานมากกว่าเจ้าหน้าที่ทะเบียน หัวหน้าหมวดวิชาจะเป็นผู้ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษากับบุคลากรอื่นๆ ภายในหมวดวิชา โรงเรียนที่มีเจ้าหน้าที่วัดผลหมวดวิชา ปรากฏว่าเป็นผู้ทำหน้าที่ประสานงานใกล้เคียงกับหัวหน้าหมวดวิชา สำหรับวิธีการประสานงานระหว่างหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษากับหน่วยงานอื่นๆ ภายในโรงเรียนพบว่าใช้วิธีการประสานงานเป็นลายลักษณ์อักษรเท่าๆ กับการใช้วิธีการประสานงานโดยตรงโดยแจ้งด้วยวาจา และวิธีที่ใช้รองลงมาคือการชี้แจงในที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการ สำหรับวิธีการประสานงานภายในหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาทุกคนระบุว่า ใช้วิธีการประสานงานโดยตรงโดยแจ้งด้วยวาจา และที่ใช้น้อยที่สุดคือแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษร เรื่องที่หน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาต้องประสานงานกับทุกฝ่าย จะครอบคลุมลักษณะงานที่อยู่ในความที่รับผิดชอบของหน่วยงาน

ในการประสานงานกับหน่วยงานภายนอกหรือบุคลากรภายนอก ใช้วิธีประสานงานเป็นลายลักษณ์อักษร รองลงมาคือใช้วิธีการประชุม และที่ใช้น้อยที่สุดคือการโทรศัพท์ติดต่อ หน่วยงานและบุคลากรที่ต้องประสานงาน ได้แก่ กรมวิชาการ กรมสามัญศึกษา กลุ่มโรงเรียน สถานศึกษาต่างๆ และผู้ปกครอง

ปัญหาและอุปสรรคในการประสานงานมีเฉพาะในการประสานงานระหว่างหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษากับหน่วยงานอื่นๆภายในโรงเรียนโดยมีปัญหาในเรื่องความล่าช้า เนื่องจากอาคารอยู่ห่างกัน ทุกคนมีภาระหน้าที่มาก ไม่สามารถติดต่อประสานงานได้ทันที ขาดบุคลากรในการประสานงาน และการ

ประสานงานโดยใช้วิธีการชี้แจงในที่ประชุมกรรมการวิชาการ เพื่อให้หัวหน้าหมวดวิชาชี้แจงให้ครูอาจารย์ในหมวดทราบพบว่าล่าช้าและไม่ประสบผลเท่าที่ควร เพราะปัญหาจากตัวบุคลากร ไม่สนใจรับฟังคำชี้แจง ทำให้ไม่สามารถไปประสานงานต่อได้

6. การรายงานผลของงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา

จากการวิจัยพบว่า การรายงาน ส่วนใหญ่เป็นรายงานโดยวาจา (คิดเป็นร้อยละ 93.94) และรองลงมาคือรายงานเป็นลายลักษณ์อักษร (คิดเป็นร้อยละ 87.88) และที่ใช้น้อยกว่าวิธีอื่นๆ คือ การรายงานในที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการ (คิดเป็นร้อยละ 57.58) สำหรับเรื่องที่รายงานจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับลักษณะงานที่ต้องทำประจำโดยจัดทำเป็นรายงานสถิติ ข้อมูลต่างๆ เสนอผู้อำนวยการโดยผ่านผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ การจัดทำรายงานการประชุมและรายงานการปฏิบัติงานเป็นประจำในแต่ละช่วงเวลา พบว่ายังจัดทำกันน้อย และไม่มีเวลาพอจะจัดทำรายงานการปฏิบัติงาน สำหรับผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานพบว่าส่วนใหญ่คือเจ้าหน้าที่วัดผลการศึกษา (คิดเป็นร้อยละ 90) และรองลงไปคือหัวหน้าหมวดวิชา ซึ่งมีหน้าที่ดูแลการวัดและประเมินผลภายในหมวดวิชา จะเป็นผู้จัดทำสรุปสถิติในขั้นต้น ก่อนส่งข้อมูลให้หน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา ในด้านการติดตามและประเมินผล พบว่า ผู้อำนวยการจะติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาตลอดปีการศึกษา โดยมอบให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการทุกคนรับผิดชอบ และคณะกรรมการฝ่ายแผนงานเป็นผู้ประเมิน (คิดเป็นร้อยละ 94.36) และสำหรับหัวหน้างานทะเบียนและวัดผลการศึกษากับผู้ปฏิบัติงานภายในหน่วยงานปรากฏว่าเป็นผู้ประเมินน้อยที่สุด คือคิดเป็นร้อยละ 40.85 กับร้อยละ 22.54 จึงควรมีการปรับปรุงในเรื่องนี้โดยเฉพาะให้หน่วยงานมีการประเมินภายในหน่วยงาน โดยหัวหน้าหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานได้ประเมินงานของตนเองด้วย จะได้สามารถแก้ไขและปรับปรุงพัฒนางานได้ถูกต้อง และโดยเฉพาะหัวหน้าหน่วยงานซึ่งต้องรับผิดชอบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรภายในหน่วยงาน เพื่อเสนอความดีความชอบ และยังเป็นหน้าที่โดยตรงของหัวหน้าหน่วยงานในการรายงานตามลำดับชั้น ตามหน้าที่และความรับผิดชอบ ซึ่ง ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 221-222) ได้กำหนดเสนอแนะไว้

ในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานจะใช้วิธีการหลายลักษณะ เพื่อให้ได้ข้อมูลและรายงานผลการปฏิบัติ มาใช้ประโยชน์ในการบริหารงานภายในโรงเรียน ในด้านการพัฒนาการเรียนการสอน การพิจารณานักเรียนศึกษาต่อ การปรับนโยบายด้านการเรียนการสอน การคัดเลือกนักเรียนศึกษาต่อ การติดตามแก้ไขปัญหาการเรียน ฯลฯ ซึ่งส่วนใหญ่พบว่าผู้อำนวยการมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 52.63

สำหรับปัญหาเกี่ยวกับการรายงานผลการปฏิบัติงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาพบว่ามีปัญหาในการจัดทำรายงาน โดยบุคลากรไม่มีเวลาจัดทำรายงานและไม่เห็นความสำคัญของการจัดทำรายงาน รายงานที่จัดทำผู้บริหารไม่เคยนำไปใช้ประโยชน์ ในประเด็นนี้โรงเรียนจึงควรปรับปรุงชี้แนะให้ทราบว่าข้อมูลสถิติและรายงานผลการปฏิบัติของหน่วยงาน ฝ่ายบริหารและบุคลากรอื่นๆ จำเป็นจะต้องใช้ประโยชน์ที่สำคัญๆ ในด้านใดบ้าง และควรจัดทำแบบฟอร์มการประเมินและการรายงานเพื่อความสะดวกในการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติ

7. การจัดงบประมาณของงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา

จากผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนส่วนมากมีการจัดงบประมาณโดยเฉพาะให้กับหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา เพื่อใช้ในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ที่จำเป็นในการจัดทำหลักฐานการเรียน การวัดผลและประเมินผลการเรียน และเอกสารใบคำร้องต่างๆ โดยมีขั้นตอนในการจัดทำงบประมาณเริ่มตั้งแต่ทำการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวกับการงบประมาณปัญหาและอุปสรรค จัดประชุมกลุ่มบุคคลในหน่วยงาน เพื่อจัดทำเป็นงานหรือจัดทำเป็นโครงการ จัดตั้งงบประมาณที่ต้องการเสนอไปพร้อมกับงานและโครงการ เพื่อให้คณะกรรมการของโรงเรียนพิจารณาและเสนอผู้อำนวยการอนุมัติงบประมาณ และส่วนใหญ่ได้รับงบประมาณเป็นจำนวนเงิน 20,000 - 100,000 บาท เป็นงบประมาณในหมวดค่าใช้สอยและค่าตอบแทน การควบคุมการงบประมาณเป็นไปตามระบบการควบคุมการเบิกจ่ายงบประมาณของโรงเรียน โดยจัดทำบันทึกการเบิกจ่ายระเบียนและวัสดุอุปกรณ์ในการวัดและประเมินผลการเรียน สำหรับโรงเรียนที่ไม่ได้รับงบประมาณโดยเฉพาะ จะใช้จากงบประมาณของฝ่ายวิชาการ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยขอเสนอแนะสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ และหน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ

1. เนื่องจากโรงเรียนเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โดยปกติแล้วมักจะมีความพร้อมทางด้านทรัพยากรและระบบงานค่อนข้างสูง โรงเรียนจึงควรจัดหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาภายในโรงเรียนให้มีมาตรฐาน คือ ให้งานทะเบียนและวัดผลการศึกษาสังกัดฝ่ายวิชาการ โดยจัดเพียงหน่วยงานเดียว และจัดแบ่งกลุ่มงานภายในออกเป็น 2 กลุ่มงาน คือ กลุ่มงานทะเบียน และกลุ่มงานวัดผลการศึกษา จัดทำโครงสร้างและกำหนดหน้าที่ของหน่วยงานเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน ให้สมกับที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ซึ่งควรมีระบบที่มีประสิทธิภาพ

2. โรงเรียนควรจัดทำนโยบายที่เกี่ยวกับงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาให้ชัดเจน จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร และแจ้งให้บุคลากรภายในโรงเรียนทราบ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานไปในแนวทางเดียวกัน

3. โรงเรียนควรพัฒนางานวัดผลให้เป็นระบบ โดยเตรียมการในเรื่องการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ จัดเอกสารคู่มือการวัดและประเมินผลเพื่อให้ครู-อาจารย์ศึกษาหาความรู้ จัดอบรมโดยขอความช่วยเหลือจากแหล่งวิชาการที่เป็นสถาบันทางการศึกษามาให้ความรู้และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษาเพื่อให้ครู-อาจารย์ สามารถสร้างและปรับปรุงเครื่องมือการวัดผลการศึกษา สามารถวิเคราะห์ข้อสอบและผลการเรียน และจัดทำธนาคารข้อสอบ พร้อมทั้งโรงเรียนควรมีการกระตุ้นให้ครูอาจารย์แต่ละคนได้นำข้อมูลการวัดและประเมินผลการเรียนไปปรับปรุงการเรียนการสอน และควรให้มีการติดตามผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

4. จัดให้มีเจ้าหน้าที่วัดผลหมวดวิชา เพื่อช่วยประสานงานระหว่างหมวดวิชากับหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา รวบรวมและจัดทำสรุปสถิติข้อมูลเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลภายในหมวดวิชา ช่วยในการสร้างและปรับปรุง

คุณภาพข้อสอบของหมวดวิชา และเป็นคณะกรรมการวัดผลของโรงเรียนเพื่อช่วยดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลของโรงเรียน

5. ควรจัดอัตรากำลังให้เหมาะสมกับเนื้องานทั้งด้านงานทะเบียน และด้านงานวัดผลการศึกษา

6. โรงเรียนควรพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์ สำหรับงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาของโรงเรียน เพื่อจัดระบบข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน สะดวกรวดเร็วในการใช้งาน และช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ของบุคลากรในหน่วยงาน

7. โรงเรียนควรจัดให้มีระบบการจัดเก็บเอกสารในเรื่องการทำสำเนาระเบียนสะสมผลการเรียนของนักเรียน แยกไว้อีกชุดหนึ่ง แล้วเก็บไว้ต่างหากคนละอาคาร เพื่อป้องกันอัคคีภัย (พนัส หันนาคินทร์, 2524 : 296) เพื่อจัดเก็บหลักฐานเกี่ยวกับการเรียนให้ปลอดภัย

ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา

1. ควรจัดให้มีการอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทะเบียนและวัดผลการศึกษา ให้กับบุคลากรภายในหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นระยะๆ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับระเบียบและแนวการปฏิบัติต่างๆ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถไปปฏิบัติงาน และสามารถนิเทศก์ครู-อาจารย์ภายในโรงเรียนได้ถูกต้องและตรงตามระเบียบที่กำหนดของกระทรวง

2. ควรส่งเสริมและติดตามผลการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำเครื่องมือเพื่อใช้วัดและประเมินผลการศึกษาในโรงเรียนให้เป็นมาตรฐาน โดยส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบ ปรับปรุงแบบทดสอบ และจัดทำธนาคารข้อสอบ โดยมีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระยะๆ อย่างจริงจัง

3. ควรมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อให้ทราบปัญหาและอุปสรรคของหน่วยงาน พร้อมทั้งเสนอปัญหาและวิธีการแก้ไขต่อผู้บริหารโดยตรง ซึ่งจะช่วยให้ผู้บริหารสามารถแก้ไขและสามารถพัฒนางานทะเบียนและวัดผลการศึกษาภายในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น อันจะมีผลต่อการเรียนการสอนโดยตรง

4. ควรพัฒนางานทะเบียนและวัดผลการศึกษาโดยจัดประชุม อบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับงานทะเบียนและงานวัดผลการศึกษา ในเรื่องเกี่ยวกับการจัดทำจุดประสงค์การเรียนรู้ การสร้างและปรับปรุงเครื่องมือการวัดผลการศึกษา และจัดทำเอกสารคู่มือประกอบ โดยจัดประชุม อบรม หรือสัมมนา เป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่องและให้ทั่วถึงแก่โรงเรียนทุกโรงเรียน และมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการทดสอบและคลังข้อทดสอบในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร

2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วย การทะเบียน การวัดผล และการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตร (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533)

3. กรมวิชาการควรดำเนินการวิจัย เกี่ยวกับปัญหาการปฏิบัติตามระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียน เพื่อทราบปัญหาและปรับปรุงแก้ไขระเบียบให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานภายในโรงเรียน และทำให้การดำเนินงานของงานทะเบียนและวัดผลการศึกษามีปัญหาและอุปสรรคน้อยลงกว่าเดิม

4. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการทะเบียน การวัดและประเมินผลของโรงเรียน

5. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับอัตรากำลังที่เหมาะสมสำหรับงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดต่างๆ เพื่อการกำหนดกำลังบุคลากรสำหรับหน่วยงานทะเบียนและวัดผลการศึกษาของโรงเรียนมัธยมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น